

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Mullsjö kommun

Rebecca Lindström
Certifierad kommunal

Oktober 2018

pwc

håll

Inne-

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	7
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser	7
3.2.2.	Bedömning.....	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2018.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018. Inget av de finansiella målen är uppnådda.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapporering, att verksamhetens prognostiserade utfall inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmässiga målen i budget 2018. Vi bedömer att den redovisning som sker i delårsrapporten är otillräcklig. Vi bedömer att nuvarande hantering kan innebära en risk att fullmäktige inte ges möjlighet till att använda delårsrapporten som ett underlag för ledning, styrning och kontroll.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att samtliga mål bedöms och utvärderas i delårsrapporten, vidare att åtgärder vidtas i verksamheten och realiserar gällande de mål som inte bedöms uppfyllas.

2. In-

ledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 12
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions- sed i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsansvarig.

3. *Iakttagelser och bedömningar*

3.1. *Lagens krav och god redovisningssed*

3.1.1. *Iakttagelser*

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket är i överensstämmelse med KRL (Lagen om kommunal redovisning) där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning, driftredovisning, investeringsredovisning och prognoser. En sammanställd redovisning har upprättats i delårsrapporten, dock lämnas ingen prognos för koncernen.

Resultatet för perioden uppgår till 1,6 mnkr.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om *händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas. Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs. En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.*

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till -7,8 mnkr vilket är 16,9 mnkr sämre än budgeterat.

En samlad bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås lämnas. Bedömningen är att Mullsjö kommun inte lever upp till kriterierna för god ekonomisk hushållning.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas, kommunen prognostiserar att det inte kommer att uppfyllas (-7,8 mnkr). Mullsjö kommun har tidigare års underskott att återställa, -17,2 mnkr från år 2017. I delårsrapporten anges att det negativa balanskravsresultatet kommer att återställas inom budgeterad planperiod genom effektiviseringar i verksamheten. Under planperioden 2019-2021 budgeteras ett positivt resultat på totalt 41,7 mnkr.

Upplysningar om hur den kommunala koncernen definieras/avgränsats, vilka juridiska personer den består av och hur den förändrats i sin sammansättning under delårsperioden framgår.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation. Sammanställda räkenskaper redovisas och omfattar de bolag som ska ingå.

Delårsresultatet uppgår till 1,6 mnkr att jämföra med -2,0 mnkr för motsvarande period år 2017. Prognosen för helåret pekar på ett resultat, -7,8 mnkr, vilket är en budgetavvikelse på 16,9 mnkr.

Iakttagelser:

- Verksamhetens nettokostnader har under året ökat med 2,3 % och ska jämföras med ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag som ökat med 3,4 %. Prognosen för nettokostnadsökningen är 1,7 % och skatteintäkter och generella statsbidrag 2,7 %. Jämfört med föregående år har nettokostnadsutvecklingen förbättrats.
- Barn- och utbildningsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 7,7 mnkr. Orsakerna till den negativa avvikelsen mot budget beror på -4,7 mnkr inom grundskolan och -3,0 mnkr på gymnasie- och vuxenskolan. I delårsrapporten anges som åtgärd för att få en ekonomi i balans att uppföljning av personalkostnader ska genomföras månatligen. I delårsrapporten återges inga beslutade åtgärder, trots en negativ budgetavvikelse på -2,4 mnkr (varav grundskolan -4,2 mnkr) i årsbokslutet 2017.
- Socialnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse för helåret på -5,3 mnkr jämfört med -23,1 mnkr för år 2017. Socialnämnden fick i budget 2018 ett budgettillskott på 2,5 mnkr för funktionshinderomsorgen, vidare har ett tillfälligt omställningsstöd på 5 mnkr beviljats. Det innebär en förstärkning på 7,5 mnkr jämfört med föregående år. Det förbättrade resultatet jämfört med föregående år förklaras i delårsrapporten av att vidtagna åtgärder har gett resultat. I delårsrapporten anges åtgärder som vidtagits för att minska budgetunderskottet.
- Tekniska utskottet prognostiserar en avvikelse mot budget på -2,2 mnkr. Avvikelsen består till största delen på att kostenheten prognostiserar ett underskott om 1,7 mnkr. Prissättningen av dagsportionerna kommer enligt uppgift att ses över under 2019.
- Finansförvaltningen prognostiserar ett negativt resultat mot budget på 3,4 mnkr. Anledningen är det tillfälliga omställningsstöd om 5 mnkr som beviljats socialnämnden.
- Fullmäktige har beslutat att resultatnivån ska uppgå som minst till 2,9 % av skatteintäkter och statsbidrag vilket inte uppnås i prognosen. Resultatet beror till stor del på att nämnderna har en sammanlagd negativ budgetavvikelse i prognosen på 17,6 mnkr. Det är av stor vikt att nämnderna vidtar åtgärder för att redovisa en budget i balans.
- Kommunens ekonomiska ställning är ansträngd då det finns budgetavvikelser inom nämnderna. Vidare är låneskulden hög och borgensåtaganden har ökat jämfört med föregående år. Kommunen har även en hög investeringstakt som leder till en minskad självfinansieringsgrad och en sjunkande kassalikviditet.

I nedanstående tabell redovisas utfallet efter de första åtta månaderna 2017 och 2018, prognos för helåret, budget 2018 samt prognosavvikelse gentemot budget.

Resultaträkning tkr	Utfall delår 2018	Utfall delår 2017	Prognos 2018	Budget 2018	Prognosavvikelse
Verksamhetens intäkter	55,4	67,0	83,1	110,0	-26,9
Verksamhetens kostnader	-317,8	-324,3	-483,8	-494,5	10,7
Avskrivningar	-12,3	-11,2	-18,5	-17,0	-1,5
Verksamhetens nettokostnader	-274,7	-268,5	-419,2	-401,5	-17,7
Skatteintäkter	211,5	205,6	317,8	316,2	1,6
Generella statsbidrag och utjämning	64,9	61,6	97,1	98,9	-1,8
Finansiella intäkter	4,7	3,5	0,7	2,1	-1,4
Finansiella kostnader	-4,8	-4,2	-4,2	-6,5	2,3
Resultat	1,6	-2,0	-7,8	9,1	-16,9

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande avvikelser noterats:

- Enligt rekommendation materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4) ska avskrivning ske löpande så snart anläggningen tas i bruk. Kommunen avviker från principen då aktivering av anläggningstillgångar görs en gång om året och inte i samband med att de tas i bruk.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är densamma som vid föregående års årsbokslut.

Förklaring till säsongsvariationer beskrivs ej särskilt. Förändring av väsentliga ansvarsförbindelser framgår.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2018.

3.2. God ekonomisk hushållning

Fullmäktige har fastställt ekonomiska och verksamhetsmässiga kvalitetsnivåer för god ekonomisk hushållning.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2018	Prognos 2018	Prognostiserad måluppfyllelse
Resultatnivån ska uppgå som minst till 2,9 % av skatteintäkter och statsbidrag.	- 1,9 %	Målet bedöms inte kunna uppfyllas
Kommunens låneskuld ska amorteras med 7 mnkr.	2,3	Målet bedöms inte kunna uppfyllas
Kommunens soliditet ska uppgå till minst 18 %.	14,1 %	Målet bedöms inte kunna uppfyllas

Av redovisningen framgår att inget av de finansiella målen prognostiseras att uppfyllas.

Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt sex inriktningsmål som har bäring på God ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmål, fastställt av fullmäktige i budget 2018	Prognostiserad måluppfyllelse
Sjukfrånvaron ska minska för att inom fem år vara som högst 5 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid.	Vid delåret redovisas en sjukfrånvaro på 6,9 %. Bedömningen är att sjukfrånvaron inte kommer att uppgå till 5 % på helårsbasis.
Skolans uppgift är kortfattat att ge eleverna kunskaper för livet för att kunna leva och fungera i ett modernt samhälle.	Bedömningen är att målet delvis kommer att uppnås på helårsbasis, dock finns inte mätal för samtliga indikatorer.
Erbjuda äldre en trygg och god äldreomsorg.	I delårsbokslutet finns ingen mätdata, men bedömningen är att målet kommer att uppnås baserat på historiska värden.
Aktivt hjälpa människor som söker stöd hos socialtjänsten med rätt insatser.	I delårsbokslutet finns ingen mätdata, men bedömningen är att de indikatorer som mäter målet inte kommer att förbättras. Beskrivningen indikerar på att målet inte kommer att uppnås på helårsbasis.
Aktivt hjälpa människor att lämna ett försörjningsstödsberoende	I delårsbokslutet finns ingen mätdata, men bedömningen är att de indikatorer som mäter målet inte kommer att förbättras. Beskrivningen indikerar på att målet inte kommer att uppnås på helårsbasis.
Aktivt hjälpa människor inom funktionshinderomsorgen till en meningsfull tillvaro.	Bedöms inte i delåret.

Uppföljningen av de verksamhetsmässiga målen visar på avvikelser mot kommunfullmäktiges budget. Av redovisningen för delåret framgår att 17 % av verksamhetsmålen bedöms uppfyllas, 17 % som delvis uppfyllas samt att 50 % av målen inte kommer att uppfyllas.

För ett av de övergripande målen sker ingen uppföljning eller bedömning varken för delåret eller för helår 2018. Vidare redovisas inte åtgärder för de mål som inte uppfyllts.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultat inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018. Ingen av de finansiella målen bedöms uppfyllas.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmässiga målen i budget 2018. Vi bedömer att den redovisning som sker i delårsrapporten inte är tillräcklig.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att samtliga mål bedöms och utvärderas i delårsrapporten, vidare att åtgärder vidtas i verksamheten och realiserar gällande de mål som inte bedöms uppfyllas.

2018-10-13

Rebecca Lindström
Uppdragsledare/Projektledare